

"MATEX" a.d. Banja Luka

**НАПОМЕНЕ UZ REDOVAN GODIŠNJI
FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2022. GODINU**

Banja Luka, 28.02.2023. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

1. OPŠTE INFORMACIJE

"Matex" a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") se bavi iznajmljivanjem i poslovanjem sopstvenim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (šifra djelatnosti 68.20). Društvo je osnovano 01.01.1969. godine kao radna jedinica u okviru društvenog preduzeća RO "Krajinauzor". Rješenjem Osnovnog suda u Banja Luci od 09. Oktobra 2001. Godine broj U/I 2020/2001, Društvo je registrovano kao akcionarsko. Rješenjem Okružnog privrednog suda iz Banja Luke broj 057-0-Reg-21-001329 od 16.11.2021. godine Društvo je registrovalo poslovnu jedinicu sa sjedištem u Kozarskoj Dubici, čija je osnovna djelatnost veleprodaja robe.

Prema izvještaju Centralnog registra HOV a.d. Banja Luka sa stanjem na dan 19.12.2022. godine, strukturu vlasnika čine sledeći akcionari:

Red.br	Podaci o vlasniku HOV	Broj HOV	% učešća
1	Diana Zepter	1,152,782	14.89
2	Janković Milisav	1,152,781	14.89
3	Asset Inv.N.V.	1,752,961	22.65
4	DUIF Kristal Invest a.d.-OMIF Future Fund	862,2766	9.99
5	PREF a.d	743,961	9.61
6	DUIF Kristal Investad-OAIF Future Fund	774,096	10.00
7	Fond za restituciju RS	371,980	4.81
8	Ostali	930,126	12.02
	UKUPNO	7,740,963	100.00

Organi upravljanja Društva su Upravni odbor i direktor Društva.

Članovi Upravnog odbora su:

- Lončar Zoran, predsjednik
- Nikola Krnjajić, član
- Vladimir Krnjajić, član

Funkciju direktora Društva obavlja Vladimir Krnjajić.

Sjedište društva je u Banja Luci, Jevrejska uluca, lamela 4.

Akcije Društva kotiraju na Banjalučkoj berzi.

Na dan 31.12.2022. godine Društvo ima 5 (pet) zaposlenih radnika.

Ovi finansijski izveštaji usvojeni su od strane Upravnog odbora Društva dana 27.02.2023. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, br. 94/2015 i 78/20 - u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, propisi iz oblasti računovodstva i revizije koji se primjenjuju u Republici Srpskoj su Međunarodni računovodstveni standardi (MRS ili IAS), Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI ili IFRS), Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete (MSFI za SME ili IFRS for SMEs), Međunarodni standardi revizije (MSR ili ISA), Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (IPSAS), Međunarodni standardi vrednovanja (IVS), Međunarodni standardi za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe (Kodeks) i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC). Pravna lica i preduzetnici sačinjavaju finansijske izvještaje u skladu sa prevedenim propisima. Odluku o određivanju prevoda i datum početka njihove primjene donosi profesionalno udruženje i ona se, zajedno sa tekstom standarda, objavljuje na internet stranici Ministarstva finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) i profesionalnog udruženja.

Subjekti od javnog interesa i velika pravna lica obavezni su da za potrebe pripreme i prezentacije finansijskih izvještaja opšte namjene i konsolidovanih finansijskih izvještaja primjenjuju kompletne MSFI.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izvještaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik RS“, br. 63/2016) i Pravilnikom o sadržini i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu („Službeni glasnik RS“ br. 63/2016).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik RS“ br. 104/2021- u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (Nastavak)

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih finansijskih izvještaja navedene su u Napomeni 3. Ove politike su konzistentno primijenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Finansijski izvještaji su prikazani u konvertibilnim markama (BAM), koja je, u isto vrijeme, i funkcionalna valuta Društva.

Iznosi su iskazani u BAM, osim ako nije drugačije naznačeno.

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva primjenu izvjesnih ključnih računovodstvenih procjena. Ono, takođe, zahtijeva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtijevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procjene imaju materijalni značaj za finansijske izvještaje objelodanjeni su u napomeni 5.

2.1. Osnove za vrednovanje

Finansijski izvještaji su sastavljeni prema konceptu nabavne vrijednosti.

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MRS/MSFI

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u RS*

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izvještaja, sljedeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni dio standarda, kao i njihove izmjene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, stupili su na snagu 1. januara 2021. godine i ranije i kao takvi su primjenljivi na finansijske izvještaje za 2021. godinu, ali još uvijek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primijenjeni od strane Društva:

- Izmjene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmjene MRS 1 i MRS 8 u vezi sa definicijom materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Izmjene MSFI 2, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22, i SIC-32 zbog usaglašavanja sa novim Okvirom za finansijsko izvještavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Izmjene MSFI 9, MRS 39, MSFI 4, MSFI 7 i MSFI 16 - „Reforma referentnih kamatnih stopa“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Izmjene MSFI 16 „Lizing“ vezane za COVID - 19, izmjene uslova zakupa sa važenjem nakon 30. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021. godine);
- Izmjene MRS 16 u vezi sa prihodima od nekretnina, postrojenja i opreme prije njihovog stavljanja u upotrebu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (Nastavak)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MRS/MSFI (Nastavak)

(a) Novi standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u RS (Nastavak)

- Izmjene MRS 37 u vezi sa štetnim ugovorima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Godišnja unapređenja MSFI „Ciklus 2018-2020“ - MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41, objavljena od strane IASB-a u septembru 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmjene MSFI 3 zbog usaglašavanja sa novim Okvirom za finansijsko izvještavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);

(b) Novi standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izvještaja, sljedeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni dio standarda, kao i njihove izmjene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primijenjeni od strane Društva:

- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmjene MRS 1 u vezi sa objavljivanjem računovodstvenih politika u finansijskim izvještajima entiteta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmjene MRS 8 u vezi sa definicijom računovodstvenih procjena (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmjene MRS 12 „Porezi na dobitak“: Amandman - Odloženi porezi vezani za imovinu i obaveze nastale iz jedne transakcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmjene MSFI 16 „Lizing“ - Obaveze kod prodaje i povratnog lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ u vezi sa klasifikacijom obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine) i
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ u vezi sa dugoročnim obavezama sa kovenantama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine).

2.3. Preračunavanje stranih valuta

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izvještavanja preračunavaju u njihovu protivvrijednost u konvertibilnim markama primjenom zvaničnog deviznog kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine važećeg na taj dan (Napomena 46). Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (Nastavak)

2.3. Preračunavanje stranih valuta (Nastavak)

primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije ili vrednovanja po kome se stavke ponovo odmjeravaju.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha, kao dio finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

2.4. Uporedni podaci

Uporedne podatke i početna stanja čine podaci sadržani u finansijskim izvještajima za 2021. godinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su iskazana po nabavnoj vrijednosti, i umanjena su za ispravku vrijednosti, i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrijednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate.

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme, koje ispunjavaju uslove da budu priznate kao sredstvo, odmjeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrijednosti odnosno, cijeni koštanja.

Nabavna vrijednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje fakturnu vrijednost (uključujući carinske dažbine i PDV), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procjenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano.

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke nekretnina, postrojenja i opreme su odmjerene po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano odmjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha perioda u kome su nastali.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje sredstva se priznaju u bilansu uspjeha perioda kada je sredstvo rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti sredstva.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primjenom linearne metode kako bi se njihova nabavna vrijednost rasporedila tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja, kao što slijedi:

- Ulaganja u tuđe objekte	do 10 godina
- Građevinski objekti	55-66 godina
- Mašine i oprema	3-10 godina
- Motorna vozila	5-10 godina
- Nameštaj, pribor i oprema	3-10 godina

Korisni vijek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.3. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se početno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno cijeni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno priznatu vrijednost.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne kumulirane gubitke za umanjenje vrijednosti. Amortizacija investicionih nekretnina se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrijednost rasporedila tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja koji se kreće u rasponu od 55 do 66 godina.

Ako postoje bilo kakve indicije, da je došlo do umanjenja vrijednosti investicione nekretnine, Društvo procjenjuje nadoknadivu vrijednost kao veću od upotrebne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za procijenjene troškove prodaje. Knjigovodstvena vrijednost investicione nekretnine se otpisuje do njene nadoknadive vrijednosti kroz tekući bilans uspjeha.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da izdaci mogu pouzdano da se izmjere. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata vrši se na osnovu procjene njihovog sadržaja pri prvom priznavanju na:

- 1) Finansijsku sredstva;
- 2) Finansijske obaveze; ili
- 3) Vlasničke instrumente

Finansijska sredstva

Društvo priznaje finansijska sredstva samo onda kada postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu.

Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za direktno pripisive transakcione troškove (osim u slučaju kada se radi o finansijskim sredstvima koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilansu uspjeha, kada se transakcioni troškovi tretiraju kao rashodi perioda). Izuzetno od navedenog, početno priznavanje potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu finansijsku komponentu vrši se prema njihovoj transakcionoj cijeni.

Društvo određuje klasifikaciju svojih finansijskih sredstava prilikom početnog priznavanja.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva Društva se klasifikuju kao naknadno odmjerena po:

- amortizovanoj vrijednosti,
- fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat ili
- fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Finansijska sredstva se odmjerava po amortizovanom trošku ukoliko se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje finansijskog sredstva kako bi se naplatili ugovoreni novčani tokovi i ukoliko u ugovorenim uslovima finansijskog sredstva na određeni datum nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na preostali dio duga, osim ako se inicijalno neopozivo priznaje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (ako to dovodi do značajnog smanjenja/eliminacije računovodstvene neusklađenosti).

Odmjeravanje vrijednosti finansijske imovine se koja se vrednuje po amortizovanoj vrijednosti vrši se primjenom metode efektivne kamatne stope.

Efektivna kamatna stopa izračunava se na osnovu procjene tokova gotovine, ne uključujući očekivane kreditne gubitke. Jednom obračunata prilikom inicijalnog priznavanja, efektivna kamatna stopa se koristi prilikom narednih obračuna prihoda od kamata (zasnovana na bruto knjigovodstvenoj vrijednosti ili amortizovanom trošku, a u zavisnosti od nivoa umanjenja imovine). Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno. Vrijednost finansijskih sredstava se umanjuje putem ispravke vrijednosti.

Prilikom obračuna ispravke vrijednosti Društvo primjenjuje model očekivanog kreditnog gubitka tako što razmatra vjerovatnoću nastanka neizvršenja obaveze druge ugovorne strane tokom očekivanog ugovorenog roka trajanja finansijske imovine. Društvo vrši analizu potraživanja grupisanih na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao ona koja se odmjeravaju po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat ukoliko se drže unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i ukoliko, u ugovorenim uslovima finansijskog sredstva na određeni datum nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamate na preostali dio duga, osim ako se inicijalno neopozivo priznaje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (ako to dovodi do značajnog smanjenja/eliminacije računovodstvene neusklađenosti).

Pri početnom priznavanju, Društvo može neopozivo odlučiti da u ostalom ukupnom rezultatu prezentuje naknadne promjene fer vrijednosti ulaganja u vlasnički instrument, a da pritom nije riječ o ulaganju koje se drži radi trgovanja niti o nepredviđenim iznosima koje je kupac priznao u okviru poslovnih kombinacija, na koje se primjenjuje MSFI 3.

Ta odluka donosi se za svaki pojedinačan instrument (akciju). Iznosi priznati u ostalom ukupnom rezultatu ne smiju se naknadno prenositi u račun dobiti i gubitka. Međutim, Društvo može prenositi kumulativnu dobit ili gubitak unutar vlasničkog kapitala.

Dividende na takva ulaganja priznaju se u bilansu uspjeha u skladu sa MSFI 9, osim ako je jasno da dividenda predstavlja povrat dijela troškova ulaganja.

Finansijsko sredstvo se odmjerava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha samo ako to sredstvo nije odmjeravano po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (Nastavak)

Finansijska sredstva (nastavak)

Finansijska sredstva Društva uključuju gotovinu, kratkoročne depozite, hartije od vrijednosti kojima se trguje, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja, date kredite i pozajmice.

Prestanak priznavanja finansijskog sredstva

Finansijsko sredstvo (ili dio finansijskog sredstva, ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko je došlo do isteka prava na priliv novca po osnovu tog sredstva ili je Društvo prenijelo finansijsko sredstvo i taj prenos se kvalifikuje za prestanak priznavanja u skladu sa paragrafom 3.2.6. MSFI 9.

Prenos finansijskih sredstava se vrši samo kada Društvo prenosi ugovorna prava na primanje tokova gotovine od finansijskog sredstva, ili Društvo zadržava ugovorna prava na primanje tokova gotovine od finansijskog sredstva, ali je preuzelo ugovornu obavezu da isplaćuje tokove gotovine jednom ili više primalaca.

Naknadno realizovani ili naplaćeni finansijski plasmani, dati avansi i potraživanja priznaju se kao prihod tekućeg obračunskog perioda.

Finansijske obaveze

Društvo priznaje finansijske obaveze u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu.

Finansijske obaveze se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijske obaveze. Troškovi transakcije se ne uključuju u početno procjenjivanje finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

U skladu sa MSFI 9, Društvo sve svoje finansijske obaveze klasifikuje po amortizovanoj vrijednosti.

Finansijske obaveze Društva uključuju dugoročne i kratkoročne kredite, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja.

Unaprijed plaćene naknade za odobrene kredite razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja kredita.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada je ona ugašena, to jest kada je ugovorom određena obaveza ispunjena, otkazana ili je istekla.

Međusobno prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijski instrumenti (nastavak)

Međusobno prebijanje finansijskih instrumenata (nastavak)

prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

Finansijski instrumenti koji se ne vrednuju po fer vrijednosti

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrijednosti uključuju: gotovinu i gotovinske ekvivalente, potraživanja iz poslovanja, obaveze prema dobavljačima, zajmove i kredite

Zbog svog kratkoročnog karaktera, knjigovodstvena vrijednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja iz poslovanja, obaveza iz poslovanja, odgovara približno njihovoj fer vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Zalihe

Zalihe robe u veleprodaji vrednuju se po nižoj od nabavne vrijednosti, odnosno cijene koštanja i neto prodajne vrijednosti.

Nabavna vrijednost predstavlja vrijednost po fakturi dobavljača uvećanu za transportne i ostale zavisne troškove nabavke.

Neto prodajna vrijednost je procijenjena prodajna cijena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za procijenjene varijabilne troškove prodaje.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha robe u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost.

3.6. Raspodjela dobiti

Raspodjela dobiti vlasnicima kapitala Društva priznaje se kao obaveza u periodu u kome je Skupština akcionara odobrila raspodjelu dobiti.

3.7. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procjenu izdataka zahtjevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrijednost očekivanih izdataka zahtjevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za obavezu. Kada se koristi diskontovanje, knjigovodstvena vrijednost rezervisanja se povećava u svakom periodu, tako da odražava protok vremena. Ovo povećanje se iskazuje kao trošak pozajmljivanja.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procjene.

Kada više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtjevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspjeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izvještajima. Potencijalne obaveze se objelodanjuju u napomenama uz finansijske izvještaje, osim ako je vjerovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izvještajima. Potencijalna sredstva se objelodanjuju u napomenama uz finansijske izvještaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi vjerovatan.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Zakupi (Lizing)

Društvo kao zakupac

Društvo na početku ugovora procjenjuje da li on predstavlja ugovor o zakupu, odnosno da li sadrži elemente zakupa. Ugovor je ugovor o zakupu, odnosno sadrži elemente zakupa ukoliko se njime ustupa pravo kontrole nad korištenjem određene imovine tokom datog perioda u zamjenu za naknadu.

Društvo u skladu sa MSFI 16 priznaje imovinu sa pravom korištenja i sadašnju vrijednost obaveze po ugovoru o zakupu uzimajući u obzir ugovorena plaćanja, period trajanja zakupa i diskontnu stopu. Početno mjerenje imovine sa pravom korištenja vrši se prema trošku uključujući iznos početno odmjerene obaveze po osnovu zakupa, sve početne direktne troškove, te procijenjene troškove demontaže, obnavljanja lokacije ili vraćanja imovine u prvobitno stanje, osim ako su takvi troškovi nematerijalni.

Prilikom procjene perioda trajanja zakupa uzima se u obzir period bez mogućnosti otkazivanja, opcioni period za produžetak zakupa, te vjerovatnoća da će Društvo koristiti ili neće koristiti ovu opciju.

Obaveza po osnovu zakupa mjeri se po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi sa zakupom koja nisu izvršena na dan priznavanja. Ova plaćanja se diskontuju po kamatnoj stopi sadržanoj u zakupu, odnosno po inkrementalnoj stopi zaduživanja.

Kratkoročni zakup je zakup koji na datum početka zakupa ima razdoblje zakupa od najviše 12 mjeseci i koji ne sadrži mogućnost kupovine predmetne imovine. Sva plaćanja povezana sa ovakvim zakupom se priznaju kao trošak na pravolinijskoj osnovi tokom trajanja zakupa.

Društvo kao zakupodavac

Finansijski zakup

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, neto investicija u zakup se priznaje kao potraživanje. Razlika između buduće i sadašnje vrijednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje u toku perioda trajanja zakupa primjenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Operativni zakup

Kada je sredstvo dato u operativni zakup, takvo sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi u toku perioda trajanja zakupa.

Početni direktni troškovi nastali u vezi sa dobijanjem poslovnog zakupa dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i priznaju se kao rashod tokom trajanja zakupa na istoj osnovi kao i prihod od zakupa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.10. Primanja zaposlenih

(a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je obavezno da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Društvo nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja. Doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

(b) Otpremnine

Društvo obezbjeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju. Pravo na ovu naknadu je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža.

Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju procjenjuju se u periodu kada se stvore uslovi za penzionisanje zaposlenih.

(c) Učešće u dobiti i bonusi

Društvo priznaje obavezu za bonuse i učešće u dobiti zaposlenih u periodu kada je doneta odluka o njihovoj isplati. Navedena obaveza se evidentira na teret neraspoređene dobiti ranijih godina.

3.11. Priznavanje prihoda

(a) Prihod od prodaje proizvoda, robe i usluga

Društvo priznaje prihod kada ispunji obaveze izvršenja prenosom obećane robe ili usluge kupcu. Obaveza izvršenja je ispunjena kada kupac stekne kontrolu nad dobrima ili uslugom.

Društvo vrši procjene koje utiču na utvrđivanje visine i vremenskog rasporeda priznavanja prihoda od ugovora sa kupcima, što uključuje utvrđivanje momenta ispunjavanja obaveza izvršenja kao i određivanje transakcione cijene koja je alocirana na obaveze izvršenja.

Za obaveze izvršenja koje Društvo ispunjava u određenom trenutku, prihod se priznaje jednokratno, u momentu izvršenja obaveze, kada je roba isporučena i usluge pružene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.11. Priznavanje prihoda (Nastavak)

(a) Prihod od prodaje proizvoda, robe i usluga (Nastavak)

Za obaveze izvršenja koje Društvo ispunjava tokom vremena koristi se metoda izlaza zasnovana na proteklom vremenu i prihod se priznaje proporcionalno na mjesečnom nivou.

(b) Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na pozajmljena sredstva drugim pravnim licima. Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Društvo steklo pravo da kamatu primi.

(c) Prihod od usluga

Društvo prodaje usluge zakupa poslovnog prostora. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

3.12. Tekući i odloženi porez

Troškovi poreza na dobitak perioda obuhvataju tekući i odloženi porez. Porez se priznaje u bilansu uspjeha, osim do visine koja se odnosi na stavke koje su direktno priznate u kapitalu. U tom slučaju porez se, takođe, priznaje u kapitalu.

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit i relevantnim podzakonskim aktima. Porez na dobitak obračunava se primjenom stope od 10% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu.

Poreski propisi u Republici Srpskoj ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici iz tekućeg perioda mogu se prenijeti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.12. Tekući i odloženi porez na dobit (Nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima.

Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, prenijeti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procjenjuju se na svaki izvještajni datum i priznaju do mjere u kojoj je postalo vjerovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

3.13. Objelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izvještaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Objelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan izvještavanja, kao i transakcije u toku izvještajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se objelodanjuju.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI - UPRAVLJANJE RIZICIMA

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik, kreditni rizik, rizik od promjene deviznih kurseva i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja finansijska služba Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Upravnog odbora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2022.

Iznosi su iskazani u BAM

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI - UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Finansijski instrumenti po kategorijama

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine, prikazane su u sljedećoj tabeli:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Finansijska sredstva		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	147,812	185,470
Potraživanja i zajmovi	545,907	209,310
Ostala potraživanja	55,605	9,974
	<u>749,324</u>	<u>404,754</u>
<i>Finansijske obaveze</i>		
Finansijske obaveze koje se odmjeravaju po amortizovanoj vrijednosti:		
Dugoročne obaveze po kreditima		
Kratkoročne obaveze po kreditima	122,610	602,239
	16,118	296,031
Obaveze iz poslovanja	396,825	63,247
	<u>535,553</u>	<u>961,517</u>

U 2021. i 2022. godini Društvo nije imalo derivatne finansijske instrumente.

4.2. Faktori finansijskog rizika

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrijednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promjenljiva zbog promjena tržišnih cijena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što slijedi:

Rizik od promjene kurseva stranih valuta

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promjena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Društva je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promjena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu. Društvo ima potraživanja i obaveze u stranoj valuti, tako da je maksimizirana usklađenost priliva i odliva u istoj valuti radi zaštite od promjene deviznih kurseva.

Društvo ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Društva preduzima mjere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promjene deviznih kurseva. S druge strane, Društvo još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.